

Social- og integrationsministeriet

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådsspørgsmål AP

"Vil ministeren redegøre for, hvordan regeringen konkret agter at styrke indsatsen for de tosprogede børn med ikke-vestlig baggrund, så deres danskkundskaber er tilstrækkelige, når de starter i 0-klasse? Spørgsmålene stilles på baggrund af artiklen "Tosprogede børn dumper i dansk" fra Jyllands-Posten den 24. april 2012."

Besvarelse

Jeg vil gerne takke for spørgsmålet, og så i øvrigt erklære mig meget enig i det, som børne- og undervisningsministeren allerede har sagt.

Jeg finder det naturligvis dybt problematisk og helt uacceptabelt, at den nævnte undersøgelse af tosprogede børn i alderen 3-7 år fra Syddansk Universitet viser, at over halvdelen af de tosprogede børn, der starter i børnehaveklasse, ikke besidder tilstrækkelige danskkundskaber.

Halvdelen af de tosprogede scorer så lavt i den dansksproglige udvikling, at det svarer til udviklingen

hos de 15 pct. svageste etsprogede børn. Det er ikke godt nok.

Undersøgelsen viser også, at der sker en positiv udvikling fra børnehaven til børnehaveklassen, men de tosprogede ligger fortsat markant lavere end de etsprogede.

Det gør det svært at nå de faglige mål for tosprogede børn.

Undersøgelsen illustrerer i virkeligheden også, hvorfor der fortsat er store udfordringer i forhold til at få nydanske unge til at gennemføre en uddannelse.

Hvis børnene ikke taler et tilstrækkeligt dansk, er der stor risiko for, at de ikke får en god og udbytterig skolegang, ikke gennemfører en ungdomsuddannelse og havner uden for arbejdsmarkedet. Det er alarmerende, ikke bare for det enkelte barn, men også i et bredere integrations- og samfundsmæssigt perspektiv.

Derfor er vi nødt til at overveje, hvad vi yderligere kan gøre for at understøtte indsætter for de tosprogede småbørn.

Udover de initiativer, børne- og ungdomsministeren allerede har været inde på, er det helt afgørende, at vi bliver bedre til at få fat i de små børns forældre.

Forældrene skal inddrages aktivt i deres barns udviklings- og læringsproces i dagtilbuddet.

Som forældre vil vi kun det bedste for vores børn. Men det kræver, at vi som forældre kender til de muligheder og tilbud, der eksisterer. Og at vi som forældre kender vores rolle og ansvar.

Og netop nydanske forældres rolle og ansvar går som en rød tråd igennem mange af de aktuelle udfordringer på integrationsområdet.

Det gælder i forhold til danskindlæring i 0-6 års alderen, hvor det er centralt, at nydanske forældre tager ansvar i forhold til udviklingen af deres børns sprog. Men det gælder også i forhold til en god skolegang, de rette uddannelsesvalg og i forhold til at undgå rodløshed og marginalisering.

For regeringen handler det om at stille krav og have klare forventninger til forældrene, men også om at give muligheder og støtte.

Dagtilbud kan generelt være med til at styrke tosprogede småbørns personlige, sociale og sproglige udvikling og være med til at sikre et socialt netværk omkring børnene, fra de er helt små. Men det skal foregå i et samarbejde mellem institution og forældre.

Det samarbejde forudsætter, at man som forældre kender og forstår det danske system.

For nogle socialt udsatte nydanske forældre er det en udfordring at varetage forældrerollen og forældreansvaret, da de ikke besidder de nødvendige ressourcer. Denne udfordring kan være særlig alvorlig for socialt udsatte forældre, som ud over manglende ressourcer heller ikke besidder det fornødne kendskab til det danske samfund, det danske sprog og de tilbud, som offentlige institutioner kan tilbyde familierne

Det er derfor vigtigt, at der er en bedre dialog mellem dagtilbud og nydanske forældre om fordele og

muligheder ved dagtilbud. Dialogen med forældrene er central for at skabe gode rammer for de tosprogede børn og deres familier. Og for at forældrene gør brug af de tilbud, som en vuggestue og en børnehave kan give et barn i dets sproglige og sociale udvikling.

Det handler om at skabe et konstruktivt samarbejde, så forældre til børn, der for eksempel kræver en særlig sprogstimuleringsindsats, forstår, hvorfor børnene skal sprogstimuleres og samarbejder herom.

Det gælder om at give forældrene en hånd til at understøtte rollen som forældre. Og for nogle familier gælder det også om at tydeliggøre forældreansvaret.

Og der findes konkrete redskaber, en kommune kan bruge i praksis, hvis et forældrepar har problemer med at løfte forældreren. Så kan kommunen for eksempel tilbyde familien deltagelse i et forældreprogram, hvor forældrene får støtte og nogle helt konkrete redskaber, de kan bruge i rollen som forældre. Det hjælper dem til at tage ansvar og er til gavn for både børnene og forældrene.

Jeg har hørt nydanske forældre tale om, at det nærmest kræver et "kørekort" at være forælder i Danmark – det kørekort må vi så hjælpe de forældre med at tage. Men der skal samtidig ikke herske nogen som helst tvivl om, at ansvaret ligger hos forældrene, og at de har en stor forpligtelse til selv at bidrage til deres børns udvikling.

Vi vil derfor i forbindelse med regeringens igangværende arbejde med at formulere nye integrationsinitiativer se på, hvilke initiativer vi kan iværksætte direkte mod forældrene, så vi i fremtiden sikrer, at alle forældre kender deres rolle og ansvar.

Heri kunne indgå initiativer, der handler om oplysning og dialog i forhold til forældrene, og initiativer, der retter sig mod de aktører, der har en naturlig kontakt med forældrene – sundhedsplejersker og pædagogisk personale.

Udgangspunktet for initiativerne vil være, at der skal rækkes en hånd til de nydanske forældre og samtidig være fuldstændig klarhed over, hvilket ansvar man har som forældre til børn, der vokser op i Danmark.

Tak for ordet.